

D/5/00.04.00.00/2016

245 § Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi maakuntauudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi sekä niihin liittyviksi laeiksiPER_YTA 25.10.2016
§ 109

Liite:

- täytetty lausuntopyyntökysely

Oheismateriaali:

- lausuntopyyntö

- tiivistelmä hallituksen esitysluonnoksesta sote- ja maakuntauudistuksen lainsäädännöksi

- hallituksen esitysluonnos sote- ja maakunta-uudistuksen lainsäädännöksi

Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö ovat pyytäneet Manner-Suomen kunnilta, kuntayhtymiltä sekä muilta lausuntopyynnössä mainituilta toimijoilta lausunnot sote- ja maakuntauudistusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta 9.11.2016 mennessä. Lausuntopyyntöön vastataan sähköisellä kyselyllä.

Suomessa on kunta- ja palvelurakennemuutoksesta lähtien yli kymmenen vuoden ajan etsitty ratkaisua, jossa kuntien vastuulla olevien sote-palveluiden järjestämisvastuu olisi yksittäistä kuntaa vahvemmillä hartioilla. Sote- ja maakuntauudistusta koskevan hallituksen esitysluonnoksen mukaan Suomeen perustetaan 18 maakuntaa, joilla on omat vaalit ja valtuustot. Vuoden 2019 alusta alkaen maakunnat järjestäisivät kaikki alueensa sosiaali- ja terveyspalvelut. Maakunnille kootaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi myös muita tehtäviä: työ- ja elinkeinopalvelut sekä aluekehittäminen, ympäristöterveydenhuolto, liikennejärjestelmäsuunnittelu, maaseudun kehittäminen ja pelastustoimi. Esityksen mukaan valtio rahoittaa maakuntien toiminnan, eli jatkossa kunnilla ei ole enää vastuuta sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä tai rahoituksesta.

(Lisätietoja: ma. perusturvajohtaja Elina Anttila, p. 040 335 4270)

Ehdotus

ma. Perusturvajohtaja: Perusturvalautakunta päättää esittää Akaan kaupunginhallitukselle ja Urjalan kunnanhallitukselle liitteenä olevat vastaukset sosiaali- ja terveysministeriölle annettavaksi lausunnoiksi.

Päätös

Perusturvalautakunta: Hyväksyttiin päätösehdotus.

Merkittiin että Juhana Riekkinen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.55.

Merkittiin että Maija-Leena Kraft poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19.00 ja palasi kokoukseen klo 19.02.

KH 8.11.2016
§ 245

Liite:

- täytetty lausuntopyyntökysely 1.11.2016

Oheismateriaali:

- lausuntopyyntö
- tiivistelmä hallituksen esitysluonnoksesta sote- ja maakuntauudistuksen lainsäädännöksi
- hallituksen esitysluonnos sote- ja maakunta-uudistuksen lainsäädännöksi

Perusturvalautakunnan käsittelyn jälkeen lausuntoa on täydennetty avoimien kohtien osalta ja myös joitain muutoksia on tehty.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus päättää antaa liitteenä olevat vastaukset sosiaali- ja terveysministeriölle Akaan kaupungin lausuntona.

Päätös

Kaupunginhallitus: Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Ote

Urjalan kunnanhallitus

Lausuntopyyntökysely

Ohjeet:

Sähköisessä kyselylomakkeessa voi liikkua edestakaisin painamalla Edellinen- tai Seuraava -painikkeita. Kysely on mahdollista lähettää vastaamatta kaikkiin kysymyksiin, mutta osa kysymyksistä on merkitty pakollisiksi. Mahdolliset kysymyksiin annetut perustelut huomioidaan vastauksia analysoitaessa. Kyselyssä on runsaasti vastaustilaa lausujien vapaamuotoisille kommentteille. Vastauksia on mahdollista muokata ennen kyselylomakkeen lähettämistä. Kyselyn voi tarvittaessa keskeyttää painamalla Keskeytä-painiketta ja jatkaa vastaamista myöhemmin. Keskeytä-painikkeesta kysely vie automaattisesti sivulle, jossa on linkki jatkettavaan kyselyyn. Sivulla voi myös lähettää linkin sähköpostiisi. Viimeisen kysymyksen lopussa on Yhteenveto-painike, josta pääset tarkastelemaan laatimiasi vastauksia. Yhteenvetosivulta pääset muokkaamaan (Muokkaa vastauksia -painike) ja tulostamaan (Tulosta-painike) kyselyn. Tämän jälkeen kysely pitää vielä lähettää.

Vastauksien lähetys: Kun kyselyyn vastaaminen on valmis, paina kyselylomakkeen yhteenvetosivun lopussa olevaa Valmis-painiketta. Lähettämisen jälkeen kyselyvastausta ei ole enää mahdollista täydentää tai muokata.

Tämä on kyselyn tekstitiedostoversio, jota voi käyttää lausuntopyyntöä käsittelevän helpottamiseksi. Toimielimen käsittelyssä voidaan noudattaa esimerkiksi menettelyä, jossa lausuntoa työstetään tekstitiedostomuotoisena ja käsittelyn lopuksi tekstitiedostoon laaditut vastaukset syötetään kyselyyn.

Sähköisen kyselyn Internet-osoite: <https://www.webropolsurveys.com/S/4AE74008A6E14B22.par>

Lisätietoja lausuntopyyntöstä antavat:

Projektijohtaja, alivaltiosihteeri Tuomas Pöysti, p. 0295163012, tuomas.poysti@stm.fi

Osastopäällikkö, ylijohtaja Päivi Laajala, p. 0295 530026, paivi.laajala@vm.fi

Hallitusneuvos Pekka Järvinen, p. 02951 63367, pekka.jarvinen@stm.fi, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki sekä voimaanpanolaki

Lainsäädäntöneuvos Eeva Mäenpää, p. 02955 30266, eeva.maenpaa@vm.fi sekä

lainsäädäntöneuvos Ilkka Turunen, p. 02953 30321, ilkka.turunen@vm.fi, maakuntalaki ja maakuntajakolaki

Budjettineuvos Jouko Narikka, p. 02955 30017, jouko.narikka@vm.fi, maakuntien rahoituslaki

Lainsäädäntöneuvos Minna-Marja Jokinen, p. 02955 30820, minna-maria.iokinen@vm.fi, laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, omaisuuslainsäädäntö

Lainsäädäntöneuvos Marja Isomäki, p. 02955 30414, marja.isomaki@vm.fi, henkilöstökysymykset

Hallitusneuvos Panu Pykönen, p. 02955 30225, panu.pykonen@vm.fi, verokysymykset

Kyselyn tekniseen toteutukseen liittyvät kysymykset:

Osastosihteeri Jenni Lahtinen, p. 02951 63003, s-posti jenni.lahtinen@stm.fi

Osastosihteeri Miki Höijer, p. 02951 63211, miki.hoijer@stm.fi

TAUSTATIEDOT

Vastaajatahon virallinen nimi Akaan kaupunki

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi perusturvajohtaja Elina Anttila

Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä

Toimielimen nimi

Onko vastaaja*

kunta

sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä tai yhteistoiminta-alue

maakunnan liitto

muu kuntayhtymä tai kuntien yhteistoimintaelin

valtion viranomainen

järjestö

joku muu

Kysymykset

Kysymyksiä uudistuksen tavoitteista

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen tavoitteena on kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä hillitä palveluista aiheutuvia kustannuksia 3 miljardilla eurolla vuoteen 2029 mennessä.

1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Keskeinen keino hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamiseen on sosiaali- ja terveyspalvelujen integroiminen, mutta esitetty malli kuitenkin pirstaloj palvelut lukuisten eri tuottajien vastuulle. Merkittävä osa terveydestä ja hyvinvoinnista tuotetaan sote-sektorin ulkopuolella. Jos sote-palvelutuotanto ja osaaminen olennaisesti siirtyvät yksityisten palvelutuottajien tehtäväksi, vaarana on myös kunnissa poikkihallinnollisesti tehtävän ennaltaehkäisevän työn heikentyminen. Tällainen kehitys kasvattaisi hyvinvointi- ja terveyseroja.

Esitetty malli julkisen palvelutuotannon pakkoyhtiöittämisestä ei edistä kestävästi sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamista ja kansanterveyttä. Myös kriisitilanteissa yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen kannalta yhtiöittäminen on ongelmallista. Pakkoyhtiöittämisestä tulee luopua.

Esitykseen keskeisesti sisältyvä uuden hallintotason luominen maahamme lisää väistämättä byrokratiaa. Lähipalvelujen saavutettavuus tulee määritellä riittävän tarkasti. Alueille on jätettävä riittävä väljyys palvelutuotannon organisoimiseen alueen tilanteen mukaisesti. Valinnanvapausmalli tulee valmistella siten, ettei se johda kokonaiskustannusten lisääntymiseen, palvelujen ylikäyttöön ja väestön hyvinvointi- ja terveyserojen lisääntymiseen.

2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Ei anna. Osa alueista on liian pieniä väestöpohjaltaan tavoitteiden saavuttamiseksi. Alueista tulisi muodostaa tarkoituksenmukaisia kokonaisuuksia sote – palvelujen järjestämisen ja tuottamisen näkökulmasta. Tavoitteet ja todellisuus ovat merkittävässä ristiriidassa. Esitetyllä mallilla ei kavenneta terveyseroja eikä paranneta yhdenvertaisuutta. Sillä ei myöskään saavuteta 3 miljardin kustannusten kasvun hillintää, ellei palveluverkkoa ja palveluiden saantoa supisteta merkittävästi.

Kustannusten kasvun hillinnän kannalta keskeistä on myös tulevaisuuden palvelulupauksen sisältö: ketä hoidetaan, millä omavastuusuudella ja mitä hoitoja, lääkkeitä ja menetelmiä julkisen palvelutarjonnan piiriin kuuluu. Kustannuskehityksen taittamiselle on osittaiset edellytykset, mikäli maakuntien rahoituksen taso on oikeassa suhteessa palvelulupaukseen.

3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Ei toteudu. Esityksen mukainen itsehallinto ei täytä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjaa, johon Suomi on sitoutunut. Perustettaviin maakuntiin ei ole tulossa aitoa itsehallintoa. Alueellisen itsehallinnon keskeinen kulmakivi on verotusoikeus, jota maakunnille ei ole tulossa. Maakunnille tulisi antaa verotusoikeus.

Maakunnilla pitäisi olla oikeus päättää hallinnostaan ja palvelujen tuotantotavoista. Valtioneuvoston ja ministeriön laajat, avoimet ja tulkinnanvaraiset toimivaltuudet ohjata maakunnan päätöksentekoa ja operatiivista toimintaa kaventavat paikallista demokratiaa merkittävästi.

Kysymyksiä maakuntalaista

4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?
- kyllä (avotila)
 - kyllä pääosin (avotila)
 - ei pääosin (avotila)**
 - ei (avotila)
 - ei kantaa (avotila)

Maakuntalailla ollaan luomassa Suomeen uusi hallinnon taso ja uudenlainen oikeushenkilö. Mikäli uusi oikeushenkilö perustetaan tavallisella lainsäädännöllä, se voidaan myös purkaa tavallisella lainsäädännöllä. Järjestämisvastuullinen alueellinen (maakunnallinen) toimija tulisi perustaa kuntalain pohjalta aluekuntana. Tämä olisi demokraattinen ja olemassa olevaan keskeiseen julkishallinnon lainsäädäntöön perustuva selkeä malli.

Kuntalain pohjalta muodostettujen aluekuntien henkilöstö-, kiinteistö- ja eläkevastuut olisi helpompi siirtää kunnilta alueellisille toimijoille olemassa olevien säädösten mukaisesti. Aluekunnan talouden järjestämisen osana aluekunnille voitaisiin perustaa oma valtiosuusjärjestelmä pääosin nykyisiä kuntien valtiosuusjärjestelmän kriteerejä kehittämällä.

Maakunnan toimiala tulee pitää rajattuna, eli se hoitaa vain sille erityislainsäädännössä määritellyt tehtävät. Maakunnan ei tule voida ottaa itse itselleen uusia tehtäviä.

5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?
- kyllä (avotila)
 - kyllä pääosin (avotila)
 - ei pääosin (avotila)
 - ei (avotila)
 - ei kantaa (avotila)**

Koska maakunnan tehtäviä koskeva erityislainsäädäntö on vielä valmisteilla, on maakunnan tehtäväkokonaisuuteen mahdotonta ottaa kantaa. Elinkeino- ja työllisyysasioiden osalta maakuntien ja kuntien välistä tehtävänjakoa on täsmennettävä. Jatkovalmistelussa on syytä kiinnittää huomiota siihen, että erityislainsäädännössä maakunnalle määritellyt tehtävät eivät ole päällekkäisiä tai rinnakkaisia kuntien tehtävien kanssa.

6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?
- kyllä (avotila)
 - kyllä pääosin (avotila)**
 - ei pääosin (avotila)

d. ei (avotila)

e. ei kantaa (avotila)

Teoriassa kyllä, mutta käytännössä päätöksenteko karkaa kauemmas ihmisestä. Hyvinvointipalvelujen tuottaminen ollaan siirtämässä palvelulaitoksiin ja yhtiöihin, joiden hallinnosta on rajattu pois demokraattisesti valitut luottamushenkilöt, jotka vastaisivat päätöksistä suoraan alueen ihmisille. Näin ollen palvelujen tuotanto-organisaatioiden päätöksenteko ei ole suoraan yhteydessä kansalaisiin.

7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?
- a. kyllä (avotila)
 - b. kyllä pääosin (avotila)
 - c. ei pääosin (avotila)
 - d. ei (avotila)
 - e. ei kantaa (avotila)

Mikäli julkista tuotantoa ei pakkoyhtiöitetä, ei ole tarvetta erilliselle palvelulaitokselle.

Maakunnan yhteyteen perustettava erillinen ja kokonaan uusimuotoinen oikeushenkilö ja palvelujen erottaminen tämän erillisen oikeushenkilön vastuulle saa aikaan raja-aidan, joka luo esteitä toiminnan johtamiselle sekä maakunnan toiminnan ja talouden kokonaisuuden hallinnalle. Kysymys on tilaajan ja tuottajan erottamisesta, joka johtaa kustannusten nousuun. Mallista on kuntakentällä jo luovuttu, kun on huomattu sen kaikinpuolinen toimimattomuus. Järjestämisvastuun ja operatiivisen toiminnan erottaminen aiheuttaa hallinnon päällekkäisyyttä ja turhaa byrokratiaa.

8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?
- a. kyllä (avotila)
 - b. kyllä pääosin (avotila)
 - c. ei pääosin (avotila)
 - d. ei (avotila)
 - e. ei kantaa (avotila)

Maakunnan rahoitus on liian riippuvainen valtiosta. Rahoitusmalli ei noudata Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjaa.

Kuntalaissa on perusteelliset kriteerit kuntien talouden ohjaukseen ja tasapainottamiseen. Niiden pohjalta olisi selkeää rakentaa myös maakunnille toimiva talouden ohjausjärjestelmä.

Maakunnat tai niiden määräysvallassa olevat oikeushenkilöt eivät lakiluonnosten mukaan kuuluisi Kuntien takauskeskuksesta annetussa laissa säädettyjen

rahoituskelpoisten kohteiden joukkoon, joten Kuntarahoitus ei voisi niitä rahoittaa takauskeskuksen takauksella hankituilla varoilla. Koska esitetyt maakunnat eivät kuuluisi Kuntarahoituksen toiminnan piiriin, tulisivat maakunnille siirtyvät velat irtisanottaviksi.

9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Kysymyksiä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain:

10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?
- kyllä (avotila)
 - kyllä pääosin (avotila)
 - ei pääosin
 - ei (avotila)
 - ei kantaa (avotila)

Valinnanvapauslainsäädännön puuttuminen vaikeuttaa arviointia.

Vaikka pykälällä on tarkoitus turvata palveluiden läheisyyttä, se mahdollistaa myös erittäin pitkälle viedyn palveluiden keskittämisen väljiin kriteereihin perustuen. Tietyn asteinen palveluiden keskittäminen on tarpeen kokonaiskustannusten hillitsemisen ja riittävien henkilöstöressurssien turvaamisen näkökulmasta. Maakunnan asukkaiden palvelujen saatavuuden kannalta olennaista on valinnanvapausmallin toteuttamistapa. Lakiluonnoksen mukaan erityistason sairaanhoidon lisäksi myös sosiaalihuollon erityisryhmien tai muiden vaativien sosiaalipalvelujen palvelutuotannon toteutus voidaan osoittaa asetuksella säädettävän maakunnan tehtäväksi. Sosiaalihuollon palvelujen keskittämisestä ja niistä palveluista, joita on tarkoitus keskittää, ei lausuntoa annettaessa ole tietoa.

11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?
- kyllä (avotila)
 - kyllä pääosin (avotila)
 - ei pääosin
 - ei (avotila)
 - ei kantaa (avotila)

On täysin perusteltua, että yhteistyöalueen maakuntien keskenään solmima yhteistyösopimus on sopimusosapuolia sitova. Sen sijaan on kyseenalaista, että valtiolle on annettu toimivaltaa päättää yhteistoimintasopimuksesta lakiluonnoksen 18 §:n mukaisesti. Valtioneuvoston ja ministeriöiden laajat, avoimet ja tulkinnanvaraiset toimivaltuudet ohjata maakuntien operatiivista toimintaa ja päätöksentekoa ovat maakunnan itsehallinnon näkökulmasta vaikeasti hyväksyttävissä.

12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?
- kyllä (avotila)
 - kyllä pääosin (avotila)
 - ei pääosin**
 - ei (avotila)
 - ei kantaa (avotila)

Erityisen ongelmallista on, että luonnos laista valinnanvapaudeksi ei valmistunut samanaikaisesti järjestämislain kanssa. Tämä vaikeuttaa olennaisesti annettavaan arvioon järjestämislaista.

Asiakaslähtöinen integraatio ei toteudu lakiesityksessä. Uudistuksen kokonaisuuteen liittyvät valinnanvapaus, monituottajamalli ja yhtiöittämisvelvoite vaarantavat integraation toteutumisen ja edellyttävät maakunnalta sellaista järjestämisosaamista, josta ei ole missään aiempaa kokemusta.

Integraation keskeinen edellytys on asiakas- ja potilastietojen hyödyntäminen. Välttämätön edellytys käytännössä palveluiden integraation toteuttamiselle on, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietoja pystytään tietoturvallisesti hyödyntämään moniammatillisesti yhtenä kokonaisuutena. Tämä edellyttää nykyisten sosiaali- ja terveydenhuollon henkilörekisterien yhdistämistä siten, että yhteiseen rekisteriin kuuluvien tietojen käsittelyoikeus mahdollistetaan työtehtävien mukaisesti.

13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?
- kyllä (avotila)
 - kyllä pääosin (avotila)
 - ei pääosin (avotila)
 - ei**
 - ei kantaa (avotila)

Valtion interventio-oikeus maakuntien operatiiviseen toimintaan on maakuntien itsehallinnon kannalta erityisen ongelmallinen. Maakuntien palvelujen järjestämiseen

kohdistuvan valtion ohjauksen tulisi kohdistua ainoastaan strategiaan tavoitteisiin sekä maakuntien välisen työnjaon näkökulmasta strategisesti merkittäviin kohteisiin. Valtakunnalliset ja tarvittaessa erikseen kullekin maakunnalle asetettavat sosiaali- ja terveydenhuollon strategiset tavoitteet sekä ministeriön ja maakuntien neuvottelumenettely ovat riittäviä ohjausvälineitä.

Erityisen ongelmallista maakuntien itsehallinnon näkökulmasta on lakiluonnoksen 19 §:n (Palvelurakenteen, investointien ja tiedonhallinnon ohjaus) lisäksi 18 § (Valtioneuvoston toimivalta). Maakuntien toiminnan ohjauksen tulee perustua voimassa olevaan lainsäädäntöön, ei valtioneuvoston eikä ministeriöiden hallinnollisiin päätöksiin.

14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omissa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?
- kyllä (avotila)
 - kyllä pääosin (avotila)
 - ei pääosin (avotila)
 - ei
 - ei kantaa (avotila)

Järjestämislain 22 §:n mukainen velvoite erottaa tuottaminen ja järjestäminen toisistaan on uudistamisen näkökulmasta pääosin turha eikä tue tavoitteiden toteutumista. Useat kunnat ovat kokeilleet tilaajatehtävien ja palvelutuotannon hallinnollista erottamista omissa toiminnassaan, mutta järjestelyistä on viime aikoina luovuttu niistä saatujen huonojen kokemusten vuoksi. Erottamisella ei myöskään ole saavutettu tavoiteltuja kustannussäästöjä.

Maakuntien palvelulaitos olisi täysin uuden tyyppinen julkinen organisaatiomuoto, josta ei ole aiempia kokemuksia. Maakunnan palvelulaitosta koskevat säännökset tulee poistaa kokonaan.

15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitettun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?
- kyllä (avotila)
 - kyllä pääosin (avotila)
 - ei pääosin
 - ei (avotila)
 - ei kantaa (avotila)

EU ei edellytä julkisen palvelun yhtiöittämistä. Yhtiöittäminen heikentää julkisen palvelutuotannon demokraattista valvontaa eli vähentää kansalaisten valtaa. Sote-

palvelut rahoitetaan pääosin verovaroin ja ne ovat keskeisiä yhteiskunnan peruspalveluita.

Valinnanvapaus ja siihen liittyvä yhtiöittämisvelvoite on ongelmallinen monestakin eri näkökulmasta. Julkisen vallan käyttö yhtiömuodossa on ongelmallista.

Valinnanvapautta, jonka seuraus yhtiöittäminen on, voidaan laajentaa myös muilla keinoilla kuten palvelusetelijärjestelmän laajentamisella.

Sosiaali- ja terveyspalveluita ei pidä ajaa bisneslogiikkaan vaan kansanterveyden ja hyvinvoinnin tulee olla johtavassa roolissa. Jos markkinoilla kilpaillaan potilaista, mainonta ja mielikuvat nousevat helposti pääosaan asiakkaan tehdessä valintaansa. Todenperäistä tietoa voi olla hyvin vaikea saada. Malli johtaa yli- tai alihoitamiseen, kun potilaista kilpaillaan tai kustannuksia vältellään ja yritetään siirtää niitä muualle. Markkinoilla tavoitellaan voittoa ja liikevaihdon kasvua.

16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Alun perin kolmessa vaiheessa tehtäväksi kaavailtu sote-uudistus on muuttunut yhdellä kerralla tehtäväksi sote-mullistukseksi, jossa samaan aikaan toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio, maakuntahallinto, valtion aluehallinnon uudistus, sote-rahoituksen uudistaminen, valinnanvapausmalli sekä kilpailu palvelutuottajien välillä. Vaarana on, kokonaisuus ei pysy hallinnassa ja että tämän johdosta tehdään suuren mittaluokan virheitä.

Kysymyksiä voimaannanolaista:

17. Kysymys vain kunnille: Voimaannanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaannanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

- a. kyllä (avotila)
- b. ei (avotila)
- c. ei kantaa (avotila)

Kunnan tulee voida kuulua siihen maakuntaan, jonka kunta on demokraattisessa päätöksenteossa valinnut.

18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöön)

19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaannanolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittäväällä tavalla?

- a. kyllä (avotila)
- b. kyllä pääosin (avotila)
- c. ei pääosin (avotila)

d. ei (avotila)

e. ei kantaa (avotila)

Väli aikaishallinnolla on esitettyssä muodossa liian paljon valtaa mm. johdon valitsemisessa ja erilaisten sopimusten tekemisessä ilman selkeää toimivaltaa tai varmuutta tulevista vastuista. Väli aikaishallinnon sääntelyä tulee selkeyttää ja sen demokraattinen ohjaus varmistaa.

Väli aikaishallinnon toimielimen jäsenet ovat sekä kuntien että valtion viranhaltijoita, joten yksiselitteisesti ei voitane todeta, että heihin sovelletaan lakia kunnallisesta viranhaltijasta. Virka perustetaan ja siihen nimetään yleensä hakumenettelyn kautta.

Mikäli valmistelussa siirrytään kuntalakipohjaiseen malliin, väli aikaishallinto on tarpeeton ja siitä voidaan luopua.

Valmisteluun liittyvät kustannukset tulee korvata kunnille täysimääräisesti.

20. Voimaannpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

- a. kyllä (avotila)
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin (avotila)
- d. ei (avotila)
- e. ei kantaa (avotila)

Valittu mekanismi, liikkeen luovutus, on kannatettava, koska järjestämis- ja tuottamisvastuu siirtyy ko. yksiköistä maakunnille ja yksiköt lakkaavat toimimasta. Siirto kunta- ja valtiosektorilta maakuntiin tulee tehdä yhteneväisin perustein.

21. Voimaannpanolain 4 luvun mukaan lakisäateisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

- a. kyllä (avotila)
- b. kyllä pääosin (avotila)
- c. ei pääosin
- d. ei (avotila)
- e. ei kantaa (avotila)

Katso vastaukset kysymykseen 22.

22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Akaan kaupunki ei hyväksy valmistelussa omaksuttua näkemystä, että näin merkittävän omaisuuserän siirtäminen kunnilta vastikkeetta toiselle omistajalle ei nauttisi perustuslain omaisuudensuojaa.

Mikäli lainvalmistelussa edetään lakiluonnoksessa esitetyn ratkaisun pohjalta, tulee varmistaa, ettei kunnille aiheudu omistamiinsa sote – kiinteistöihin liittyviä taloudellisia riskejä ja seuraamuksia. Siirtymäkauden sitovan vuokrajakson tulee olla esitettyä (3+1 vuotta) pidempi, vähintään 5 vuotta, jotta kunnat voivat varautua ja valmistautua mahdollisiin palveluverkon muutoksiin. Myös siirtymäkauden jälkeen laadittavat vuokrasopimukset ja muut sopimukset on määriteltävä laadittavaksi siten, että vuokrataso mahdollistaa laadukkaan ja ennakoivan kiinteistönpidon, investointien riskittömän toteuttamisen ja omaisuuden arvon säilyttämisen.

Lainvalmistelun yhteydessä on varmistettava, että siirtymäkauden jälkeen mahdollisesti tyhjilleen tai vajaakäytölle jäävistä kiinteistöistä ei aiheudu kunnille taloudellisia vaikeuksia. Mahdolliset omaisuusjärjestelyjen taloudelliset vaikutukset on korvattava kunnille täysimääräisesti esim. kohdennettujen avustusten muodossa. Avustusten rahoitusta ei kuitenkaan saa toteuttaa vähentämällä kaikkien kuntien yleistä valtionosuutta.

23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?
- kyllä (avotila)
 - kyllä pääosin (avotila)
 - ei pääosin (avotila)
 - ei (avotila)**
 - ei kantaa (avotila)

Kunnan oikeus päättää veroprosentistaan on perustuslaissa turvattu kunnallisen itsehallinnon ydintä. Maakuntaudistuksessa ei tule puuttua kunnan oikeuteen päättää tuloveroprosentistaan.

Verotusoikeuteen puuttuminen merkitsee myös erittäin todennäköistä riskiä, että kunnille myönnettyjen lainojen korko nousee. Kuntien erinomainen luottoluokitus perustuu pitkälti juuri verotusoikeuteen, mikä ilmenee selvästi myös luottoluokittajien arvioista.

24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?
- kyllä (avotila)
 - ei**
 - ei kantaa (avotila)

Käsillä oleva uudistus on historiallisen laaja ja vaativa kokonaisuus. Suurin osa uudistuksen toimeenpanosta tapahtuu vasta vuoden 2019 jälkeen. Yhtiöittämiselle tulee varata aikaa vuoden 2022 loppuun.

25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Kysymykset maakuntien rahoituslaista

26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveystalouden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

- a. kyllä (avotila)
- b. kyllä pääosin (avotila)
- c. ei pääosin (avotila)
- d. ei (avotila)
- e. ei kantaa (avotila)

Maakuntien itsehallinnon kannalta esitetty malli on huono. Rahoituksen tulisi olla samoissa käsissä kuin palvelutuotannon järjestämisen päätäntävällä.

Valtionrahoitukseen perustuva malli johtaa maakuntien aivan liian tiukkaan ja yksityiskohtaiseen valtionohjukseen. Koko maan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten kasvun hallinnan kannalta malli saattaa olla hyvä.

27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

- a) kyllä (avotila)
- b) kyllä pääosin (avotila)
- c) ei pääosin (avotila)
- d) ei (avotila)
- e) ei kantaa (avotila)

Kysymykseen on vaikea vastata. Riippuu paljon kulloisistakin lakisääteisistä tehtävistä sekä siitä, miten maakunnassa kyetään mm. palveluverkkoa muuttamaan. Palveluiden tarjontaa voidaan joutua vähentämään ja asiakasmaksuja korottamaan.

28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

- a. kyllä (avotila)
- b. kyllä pääosin (avotila)

- c. ei pääosin (avotila)
- d. ei (avotila)
- e. ei kantaa (avotilaa)

Kriteerit sopivat yleiskatteellisen maakuntien rahoituksen jakamiseen nyt lausuttavana olevien tehtävien osalta. Ns. hyte-kriteerien määräytymisperusteet ovat liian monimutkaiset ja tulkinnanvaraiset. Hyte-kertoimen painoarvoa maakuntien kokonaisrahoitukseen ei ole syytä lisätä.

29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27–28 §) riittävä?
- a. kyllä (avotila)
 - b. kyllä pääosin (avotila)
 - c. ei pääosin
 - d. ei (avotila)
 - e. ei kantaa (avotila)

Koska kunnat eivät enää jatkossa järjestä sote-palveluita, poistuu myös kuntakohtaisten tarve-erojen ja poikkeaminen ongelmat. Maakuntien kokoisissa yksiköissä sote-rahoitus rahoitus toimii kaikilla mallilla vakaammin.

30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Kysymykset muista lakiluonnoksista

Maakuntajakolaki

31. Pidättekö esitetyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)
- a. kyllä (avotila)
 - b. kyllä pääosin (avotila)
 - c. ei pääosin (avotila)
 - d. ei (avotila)
 - e. ei kantaa (avotila)

32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus

33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

- a. kyllä (avotila)
- b. kyllä pääosin (avotila)
- c. ei pääosin (avotila)
- d. ei (avotila)
- e. ei kantaa (avotila)

Kuntakohtaisia muutoksia ei tulisi lieventää ja muutosta betonoida johonkin asukaskohtaiseen euromäärään. Tulisi tunnistaa ja tunnustaa se tosiseikka, että tällä hetkellä osa kunnista on hyötynyt nykyisten rahoitusjärjestelmien vääristymistä ja osa kunnista on niistä kärsinyt. Hyötyjiä ovat olleet mm. kunnat, joiden väestö on keskimääräistä nuorempaa ja terveempää ja tarvitsee siksi palveluja selvästi vähemmän. Näissä kunnissa myös tulotaso ja maksetut kunnallisverot ovat korkeat.

Kuntakohtaiset muutokset tulee toteuttaa täysimääräisesti esim. kolmen vuoden siirtymäajan kuluessa.

34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?
- a. kyllä (avotila)
 - b. kyllä pääosin (avotila)
 - c. ei pääosin
 - d. ei (avotila)
 - e. ei kantaa (avotila)

Ottaen huomioon hyte – kriteerien vähäisen merkityksen rahoituksen kokonaismäärään niiden määräytymisperusteet ovat liian monimutkaiset ja tulkinnanvaraiset.

Tulevalla rahoitusmallilla ja valtionosuusjärjestelmän muutoksilla on ratkaiseva merkitys kuntien tuleviin toimintamahdollisuuksiin niin perusoikeuksien toteuttajana kuin elinvoima- ja kilpailukykytehtävien hoitajana. Koska kunnat huolehtivat jatkossakin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen ohella merkittävästä määrästä perusoikeudellisia tehtäviä (mm. varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus), on niiden hoitamisen edellytykset turvattava kannustavan rahoitusratkaisun avulla. Myös perustuslain rahoitusperiaate edellyttää, että kunnille turvataan riittävät voimavarat niille jäävien tehtävien hoitamiseksi.

35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Sote- ja maakuntauudistukseen sisältyvässä kunnan peruspalvelujen valtionosuutta koskevassa lakiluonnoksessa todetaan, että uudistuksessa kouluterveydenhuolto, psykologit ja kuraattorit siirtyvät maakuntiin ja niin sanottu muu yhteisöllinen oppilashuolto jää kuntiin. Akaan kaupunki ja Urjalan kunta vastustavat tätä esitystä.

Kuraattorien ja psykologien toimintaa säätelee myös perusopetuslaki ja opetussuunnitelman perusteet oppilas- ja opiskelijahuoltolain ohella. Kuraattorien ja psykologien lakisääteisen tehtävän hoitamisen kannalta on tärkeää kiinteä yhteistyö koulun hallinnon ja perusopetuksen hallinnon kesken. Akaassa ja Urjalassa tämä on toteutunut hyvin.

Verotus

36. Pidätkö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?
- kyllä (avotila)
 - kyllä pääosin (avotila)
 - ei pääosin (avotila)
 - ei (avotila)
 - ei kantaa (avotila)

Toiminnan tehokkuuden kasvattaminen alueella hyödyttää alueen asukkaita itseään silloin, jos alueella on verotusoikeus. Päättäjät pyrkivät pitämään verotuksen mahdollisimman alhaisena. Mikäli valtio ulosmittaa tämän tehokkuushyödyn alueelta pois, kannustin kehittää toimintaa poistuu.

Verokaton asettaminen kunnille on kestävä kunnallisen itsehallinnon ja tulevaisuuden kunnan rahoituksen kannalta.

37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Kiinteistövero tulee palauttaa kuntien valtiosuusjärjestelmään sisältyvän verotulotasauksen piiriin. Nykyinen malli, jossa kunnallisvero ja yhteisövero ovat verotulotauksessa mukana, mutta kiinteistövero ei, on kuntien kannalta hyvin epäoikeudenmukainen.

Yhteisöveron tuotto tulisi siirtää kokonaan valtiolle ja korvata summa kunnille valtiosuuksina, sillä yhteisövero on epävakaa veromuoto. Valtio pystyy kuntia paremmin sopeutumaan yhteisöverotuoton suhdanne- ym. vaihteluihin. Yhteisöveron tuoton siirto valtiolle vähentäisi myös kuntien välistä epätervettä ja koko kansantalouden kannalta haitallista kilpailua yrityksistä.

Henkilöstö ja eläkkeet

38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?
- kyllä

- b. kyllä pääosin (avotila)
- c. ei pääosin (avotila)
- d. ei (avotila)
- e. ei kantaa (avotila)

39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?
- a. kyllä (avotila)
 - b. kyllä pääosin (avotila)
 - c. ei pääosin (avotila)
 - d. ei (avotila)
 - e. ei kantaa (avotila)

Yhtiöittämisen osalta syntyy eläkkeisiin liittyviä riskejä. Jos yhtiöt valitsevat Kevan sijasta jonkun yksityisen vakuutusyhtiön, jää kunnille merkittäviä kattamattomia eläkevastuita.

40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Uudistuksen vaikutukset

41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Kunnan asema asukkaidensa hyvinvoinnin edistäjänä säilyy edelleen merkittävänä. Kunnallisen itsehallinnon laaja-alaisuus vähenee tehtäväkentän kapenemisen myötä, sillä sote-palvelut ovat olleet 1860-luvulta lähtien kunnallisen toiminnan keskiössä. Jatkossa tehtävät painottuvat varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, lukioon ja ammattikoulutukseen, tekniseen infrastruktuuriin, kaavoitukseen, liikuntaan, kulttuuriin, vapaa-aikapalveluihin, nuorisotyöhön, elinkeinoasioihin ja asuntopolitiikkaan. Edunvalvonnan merkitys kasvaa ja toimiminen erilaisissa verkostoissa.

Uudistuksen seurauksena kuntien tulorahoitus jää alle puoleen nykyisestä, mutta velkarasite nykyiselle tasolle. Rahoitusriski nousee merkittävästi ja investointien toteuttamisedellytykset heikkenevät. Riskinä on käyttämättömiin kiinteistöihin jäävät ylläpitokulut sekä taseen alaskirjaukset. Lisäksi toiminnan volyymin pieneneminen tukipalveluissa ja monissa hankinnoissa johtaa kuntien toiminnan tehokkuuden heikkenemiseen. Seurauksena tulee olemaan henkilöstöön liittyvät sopeuttamistarpeet.

42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisäteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Uudistuksen jälkeen osa maakunnista on väestöltään liian pieniä suoriutuakseen lakisäteisistä tehtävistä kustannustehokkaasti.

Monikanavarahoituksen purkamiseen ja valinnanvapauslainsäädäntöön liittyvien ratkaisujen puuttuminen vaikeuttaa olennaisesti asian arviointia.

Uudistuksen tuki

43. Mihin aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen?
- a. sote-integraatio
 - b. talous
 - c. hallinto ja johtaminen
 - d. omaisuusjärjestelyt
 - e. tietohallinto ja ICT
 - f. viestintä ja osallisuus
 - g. henkilöstösiirrot
 - h. palvelutarpeen arviointi, tilaaminen
 - i. muuta, mitä?

Muut kysymykset

44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vaikutukset peruskuntien talouteen

Peruskuntien taloutta on esitysehdotuksessa käsitelty niukasti. Yksittäisiä peruskuntia saattaa joutua suurten taloudellisten haasteiden eteen heikentyneen tulo-rahoituksen, kasvupaineiden ja investointitarpeiden vuoksi. Omavaraisuus heikkenee ja suhteellinen velkaantuneisuus kasvaa.

45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

MUUTOKSENHAKUOHJEET

Päivämäärä Pykälät
8.11.2016 236 - 252

MUUTOKSENHAKUKIELTO**Kieltojen perusteet**

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Pykälät: 236, 237, 240-244, 250-252

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät: 238, 239, 245-249

Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom./muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät:

Kynnysarvon ylittävät hankinnat: Hankintalain 102 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäytön nojalla.

Pykälät:

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 86 §:n mukaisesti.

Pykälät:

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS**Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika**

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

Pykälät: 238, 239, 245-249

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite:

Akaan kaupunginhallitus

Myllytie 3

37800 Akaa.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

OIKAISUOHJE JA VALITUSOSOITUS HANKINTA- JA URAKKAPÄÄTÖKSIIN**I Oikaisuohje**

Pykälät:

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 80-83 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen/kynnysarvon ylittävät hankinnat

Pykälät:

Mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon, voi tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, saattaa asian myös markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen. Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

VALITUSOSOITUS**Vallitusviranomainen ja valitusaika**

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

puh. vaihde 029 56 42200

faksi 029 56 42269

sposti hameenlinna.hao@oikeus.fi

Kunnallisvalitus, pykälät:

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää tai nähtäville asettamispäivää ei lueta määräaikaan. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun päätös on kuntalain 140 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäville.

Hallintovalitus, pykälät:

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Hallintovalitus, pykälät:

Tämä päätös on annettu julkipanon jälkeen. Päätöksen antopäivä on xx.xx.2016, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Valitusaika on 30 päivää päätöksen antopäivästä (sitä päivää lukuun ottamatta).

Valituskirja

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Maksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa. Maksua ei kuitenkaan peritä em. lain 5 §:n mukaan mm. sosiaaliasioita tai julkisia maksuja koskevissa asioissa eikä myöskään silloin, kun alemman viranomaisen päätöstä muutetaan muutoksenhakijan eduksi.

Lisätietoja: Valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

